

Lovforslag nr. L 223. Fremsat den 21. marts 1996 af Frank Aaen (EL) og Søren Søndergaard (EL)

Forslag

til

Lov om indberetningspligt for finansielle rådgivere og visse bestyrelsesmedlemmer

§ 1. Loven gælder for:

- 1) fysiske personer eller virksomheder, der yder rådgivning vedrørende formueforvaltning, kapitalstruktur, sammenslutning og opkøb af virksomheder og dermed beslægtede spørgsmål,
- 2) advokater, revisorer og lign., der er medlemmer af en bestyrelse i et aktieselskab, anpartsselskab, en virksomhed omfattet af lov om erhvervsdrivende virksomheder eller lov om erhvervsdrivende fonde samt filialer af tilsvarende udenlandske virksomheder.

Stk. 2. Har en advokat eller en revisor deponeret beskikkelsen, jf. retsplejelovens § 141 og lov om statsautoriserede revisorer § 10, stk. 5, eller har en revisor slettet registreringen som sådan, jf. lov om registrerede revisorer § 6 a, stk. 5, er loven gældende for disse i 7 år herefter.

§ 2. Har en af de i § 1, stk. 1, nævnte en viden eller formodning om, at en virksomhed ved beslutninger om overførsel, erhvervelse, besiddelse eller anden anvendelse af virksomhedens finansielle midler vil udføre eller har udført en handling, der er ulovlig, eller der må antages at være åbenbar tvivl om lovligheden af, skal vedkommende give indberetning til den an-

svarlige myndighed herom. Indberetningen skal indeholde alle oplysninger om den pågældende handlings art og karakter, som de indberetningspligtige har kendskab til.

§ 3. De i § 1, stk. 1, nævnte er forpligtet til at hemmeligholde, at der er givet indberetning til myndigheden.

Stk. 2. Oplysninger, der i god tro gives til myndigheden i medfør af § 2, anses ikke som et brud på den tavshedspligt, der er fastsat i lovgivning eller i medfør af lov eller i henhold til kontrakt. Videregivelse af sådanne oplysninger påfører ikke nogen form for ansvar for de i § 1, stk. 1, nævnte.

§ 4. Overtrædelse af § 2 straffes med bøde.

Stk. 2. For overtrædelser, der begås af selskaber, foreninger, selvejende institutioner, fonde eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar.

§ 5. Loven træder i kraft 1. juli 1996.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan sættes i kraft ved kgl. anordning med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Selskabstømmersagerne gav anledning til, at Folketinget fik gennemført en lovgivning, der helt eller delvis har lukket af for skatteundragelser gennem køb og salg af underskuds- og overskudsselskaber. Erfaringerne viser dog, at for hver gang Folketinget får lukket et hul i lovgivningen, er der rådgivere, der finder nye metoder til at hjælpe klienterne med at anvende både selskabslovgivningen og skattelovgivningen til at undgå at betale skat.

I dag er de rådgivere, der benyttes af virksomhederne, mere eller mindre presset til – i konkurrencens navn og på baggrund af gældende regler – at hjælpe med at finde tvivlsomme metoder til at udnytte lovgivningen. Mange rådgivere har da også grundet deres medvirken til selskabstømning med, at de ellers ville miste klienterne, fordi kravene til god rådgivning indebærer rådgivning om udnyttelse af lovgivningens bestemmelser, uanset det er tydeligt, at reglerne herved udnyttes på en måde, der ikke har været tilsigtet fra lovgivningsmagten, men hvor målet alene er at omgå de gældende bestemmelser, så den enkelte virksomhed opnår økonomisk vinding på bekostning af samfundet i øvrigt.

Rådgiverne, der inddrages enten som egentlige rådgivere eller i kraft af deres rolle som ekspertvalgte bestyrelsesmedlemmer, har som hovedregel – eller burde have det – kendskab til sagens rette sammenhæng, men kan ikke afvise at medvirke, da virksomhederne så blot vil finde en anden rådgiver eller et andet bestyrelsesmedlem.

Forslagsstillerne finder derfor, at der er behov for en lovgivning, der pålægger finansielle rådgivere og visse bestyrelsesmedlemmer at indberette handlinger, der enten indebærer en direkte overtrædelse af lovgivningen eller blot omgår reglerne og formålet med disse. En sådan lovgivning vil først og fremmest sikre, at der i tide gribes ind over for udnyttelse af de offentlige kasser, således at myndighederne ikke må vente, til hullet i de offentlige kasser er blevet mærkbart. Derudover vil en sådan lovgivning højne moralen blandt rådgiverne og bestyrelsesmedlemmerne og give disse et godt grundlag for at stoppe uetisk

rådgivning, hvorved alle de berørte vil få et bedre fagligt omdømme. Principperne i lovforslaget svarer til den gældende lov nr. 348 af 9. juni 1993 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge (L 10, folketingsåret 1992-93, Till. A 307, FF 336, Till. B 313, FF 3789, Till. B 543, FF 4116, Till. B 1387, FF 10008 og Till. C 1213).

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at alle, der yder rådgivning vedrørende formueforvaltning, kapitalstruktur, sammenslutning og opkøb af virksomheder og dermed beslægtede spørgsmål, er omfattet af lovforslagets bestemmelser.

Dette indebærer, at alle fysiske personer eller virksomheder – også udenlandske – f.eks. pengeinstitutter, revisionsselskaber eller advokatvirksomheder, der leverer ydelser af den nævnte art, er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 1.

Det foreslås endvidere i § 1, nr. 2, at alle advokater, revisorer eller andre med tilsvarende uddannelser, der er medlemmer af en bestyrelse i en af de nævnte virksomheder, skal være omfattet af lovforslaget. Den foreslåede bestemmelse supplerer allerede gældende ansvarsregler for bestyrelsesmedlemmer. Bestemmelsen sikrer, at bestyrelsesmedlemmer, der ofte netop på baggrund af deres uddannelse bliver valgt som bestyrelsesmedlemmer, fordi de i højere grad end andre kan give rådgivning om de i § 1, nr. 1, nævnte forhold, igennem bestyrelsesarbejdet er omfattet af lovforslagets bestemmelser.

Da de gældende regler om revisorer foreskriver, at disse enten skal deponere, for statsautoriserede revisorers vedkommende beskikkelsen som sådan eller, for registrerede revisorers vedkommende slette registreringen, hvis de deltager som bestyrelsesmedlemmer i en virksomhed, der driver anden virksomhed end revisionsvirksomhed, foreslås det, at advokater eller revisorer, der har deponeret beskikkelsen som sådan, samt revisorer, der har slettet registreringen som sådan, er omfattet af lovforslagets bestemmelser i 7 år herefter.

Til § 2

Det foreslås, at der skal ske indberetning til den myndighed, hvorunder den omhandlede lovgivning hører. Indberetningerne skal således ske til de myndigheder, der enten fører tilsyn med den omhandlede lovgivning eller administrerer denne og f.eks. har hjemmel til at udstede vejledninger, udtale sig om tvivlsspørgsmål m.v.

Indberetningen skal ske, når de i § 1 nævnte enten har en viden eller blot en formodning om, at en virksomhed ved en beslutning om overførsel, erhvervelse, besiddelse eller anden anvendelse af de finansielle midler vil udføre eller har udført handlinger, der enten er ulovlige, eller der må antages at være åbenbar tvivl om lovligheden af. Der vil således være indberetningspligt, når den pågældende lovs formål eller motiver, herunder tilkendegivelser fra Folketinget, tilsiger, at det ikke er hensigten med bestemmelserne, at disse skal anvendes på den pågældende måde. Der vil tillige være indberetningspligt, når bestemmelser i en lov udnyttes til at omgå anden lovgivning, selv om den konkrete handling ikke er i uoverensstemmelse med den pågældende lovs bestemmelser eller formål, hvilket f.eks. vil være åbenbart ved handlinger, der tilsiger at unddrage skattebetalinger eller andre ydelser til det offentlige. Der er således også pligt til at vurdere samspillet mellem de enkelte love og foretage indberetning, hvis dette giver mulighed for utilsigtet anvendelse af gældende regler. Det er ikke hensigten, at de indberetningspligtige skal foretage den egentlige juridiske vurdering af, hvorvidt der kan ske strafforfølgelse som følge af handlingen eller forsøget herpå. Denne vurdering foretages af myndigheden efter de gældende regler om strafforfølgelse.

Den foreslåede bestemmelse indebærer tillige, at de indberetningspligtige allerede ved en begrundet mistanke skal foretage indberetning til myndigheden, ligesom der skal ske indberetning, selv om de indberetningspligtige alene har kendskab til planlægning af en eventuel kommende handling. De indberetningspligtige kan ikke afvente, at handlingen gennemføres.

Myndigheden, der modtager indberetningen, foretager efter gældende forvaltningsretlige principper en undersøgelse af de oplysninger, indberetningen indeholder. Undersøgelsen bør således indeholde en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt at ændre eller tydeliggøre lovgivningen enten ved en ændring af lovgivningen eller ved at udstede vejledninger m.v.,

og/eller om der er grundlag for undersøgelse af egentlige strafbare forhold.

Gældende bestemmelser, der pålægger eller giver mulighed for myndighederne til at undersøge, hvorvidt der er grundlag for strafforfølgelse, berøres således ikke af den foreslåede bestemmelse, men kan give anledning til, at disse anvendes, hvis myndighedens undersøgelser viser, at der er grundlag for strafforfølgelse.

Det foreslås, at indberetningen skal indholde alle de oplysninger om handlingens art og karakter, som de indberetningspligtige måtte have kendskab til. Bestemmelsen indebærer således, at der skal gives oplysninger om, hvilke lovbestemmelser der anvendes eller omgås, principperne for beslutningen eller handlingen samt formålet hermed, f.eks. undtagelse af skattebetalinger eller lignende. Der skal ikke gives oplysninger om den enkelte kunde, der rådgives, eller den enkelte virksomhed, hvor vedkommende er bestyrelsesmedlem. De gældende regler og principper for fortrolighed om konkrete oplysninger om kunde-forhold berøres således ikke af bestemmelsen.

Til § 3

Det foreslås, at de indberetningspligtige skal holde indberetningen fortrolig. Fortroligheden vil sikre, at de indberetningspligtige ikke lider skade f.eks. i form af tab af kunder, ligesom myndigheden vil kunne udøve sine beføjelser på samme måde, som hvis myndigheden selv, i kraft af den almindelige myndighedsudøvelse, havde fået kendskab til de nævnte forhold.

Da gældende tavshedspligtsbestemmelser er meget vide, foreslås det præciseret, selv om indberetningen ikke skal indeholde oplysninger om kunde-forhold, jf. § 2, stk. 2, at de oplysninger, der videregives til myndigheden, ikke er at betragte som en tilsidesættelse af den tavshedspligt, der måtte være fastsat i henhold til lovgivningen, i medfør af lov eller i henhold til kontrakt, ligesom videregivelsen af sådanne oplysninger ikke påfører et retligt ansvar.

Til § 4

Det foreslås, at overtrædelse af de pligter, lovforlaget fastlægger, straffes med bøde.

Til § 5

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1996.